

Det var en av landets största vikingamarknader som i juni hölls i vikingareservatet vid Foteviken. Mycket av detta nummer berättar om vad det historiespäckade programmet bjöd på. En aptitretare till er som kanske inte kunde vara med. Det kommer ju fler marknader!

Sidan 3

Det här med tid är inte lätt. När dog egentligen Karl XII och när stod slaget vid Foteviken?

Sidan 5

Skåne har fått sitt eget vikingaskepp. Senast det begav sig var det för tusen år sedan.

Sidan 9

Många tror att det var Ansgar som kristnade oss. Detta kan kanske gälla Mälardalen men hur var det i Skåne - Danmark? Här blev vi kristnade tack vare en värmande järnhandske. Bättra på dina historiska kunskaper.

Sidan 12

Yrke: Runristare. Visst finns denna titel än idag. Vill du ha en egen runsten är det bara att ta kontakt. Marinerat har träffat Nordens främste på detta område.

Sidan 17

Vikingareservatet börjar ta form

Det s.k. sydgötiska huset närmar sig fullbordan. Alla detaljer som t.ex ihopfogning av timmer, grundläggning och träbehandling sker på gammalt sätt och med förlagor i arkeologiska fynd. När huset står färdigt ska skolelever kunna lära sig vikingatid - tidig medeltid på ett annorlunda sätt. Huset är bara ett av många som ska resas i vikingareservatet, Skånes nya kulturhistoriska attraktion.

Ett museum inför 2000-talet

Fotevikens Museum är ett kommunalt museum med huvudmålsättning att åskådliggöra marinarkeologi utmed Sveriges sydliga kust men också fiske, sjöfart och handel - med speciell tyngdpunkt i kommunens storhetstid vikingatid och medeltid. År 1134 stod slaget vid Foteviken, ett bra riktmärke att utgå ifrån.

För Fotevikens Museum har målet hela tiden - allt ifrån de första marinarkeologiska projekten som genomfördes i början och mitten av 1980-talet - varit att på ett modernt sätt, befriat från ingrodda och byråkratiska arbetsmönster, levandegöra historien; att i praktiken och inte bara på papperet göra den tillgänglig för människorna. Givetvis forska men se också till att kunskapen kommer ut i stugorna. Vår väg är i allra högsta grad otraditionell. Var är de museala utställningarna med föremålen inlåsta bakom montrar? När besökarna i vårt "vikingareservat" ibland ställer den frågan, pekar vi ut över Öresunds vattenvidd. Se, där finns våra utställningar och där är vårt museimagasin. Enbart runt Skånes kust har vi i vår musei-databas över 2.000 förlista skepp registrerade. Där ute finns vår museala huvudgärning - att säkra dessa fornlämningar under vatten för kommande generationer. Vi är ju det enda offentliga museum i Sydsvetige som har påtagit oss det ansva-

ret. Vi är den enda offentliga institution överhuvud taget som bryr sig om fornlämningarna runt Skånes kust!

Uppe på land möter besökaren vår historiska aktivitetsplats, vårt vikingareservat. Här vandrar man in i året 1134, här får allmänheten den nödvändiga inspirationen att söka sin egen historia, att gå vidare till museer, bibliotek och arkiv. Vikingareservatet hade inte kunnat byggas upp utan sponsring. Men är det inte fult med sponsring? Företagen kan ju kräva och ha synpunkter. De kan ju påverka och minska trovärdigheten och det vetenskapliga budskapet!

Ibland rullar faktiskt fortfarande dessa argument in som vågor från en avlägsen forntid. Som kommunalt museum är vi givetvis beroende av såväl kommunala som statliga medel. Vi är också beroende av fondmedel till olika projekt. Men vi vill inte helt ligga samhället till last - vi vill själva aktivt se till att skapa medel till vår verksamhet. Att integrera näringslivet med kulturen är därför en viktig del av vår verksamhet. En förutsättning för hela vårt kulturarv beror faktiskt på näringslivets utveckling. Det är i företagen som många människor jobbar och dessa behöver stimulans - kunna se och arbeta med sitt eget kulturarv - sina egna rötter. Det skapar förståelse. För alla människor i samhället.

Vi på Fotevikens Museum har kanske en något nyare syn på framtidens museum än vad fallet är på de stora och åldriga institutionella museerna. Vi vill i praktiken och inte enbart i teorin bygga ett museum som integrerar människan, som aktiverar henne och alla hennes sinnen, som gör henne delaktig i de levandegörande miljöerna och här få mättat en del av sin kunskapshunger.

Vi gör det främst genom att levandegöra en historisk miljö där mycket innovativt tänkande får frodas - det kan vara inom såväl husbygge, båtbygge, textiltillverkning m.m. I stället för staket runt om hus och föremål som håller besökaren på avstånd och i stället för tomma hus och orörbara föremål fyller vi området med aktiviteter där museibesökarna blandas med de museianställda, där besökarna gärna får vara med och göra saker utan att man först kontrollerar hur många akademiska betyg han eller hon har.

Detta är vår tolkning av morgondagens museum - detta ska ta oss in i 2000-talet. Vår väg framåt är en kulturväg där stat, kommun och näringslivet medverkar och där den enskilde forskaren och människan tillsammans skapar de kulturella förutsättningarna.

En historisk vikingavecka

År 1996 arrangerades den första vikingaveckan på Näset. Fotevikens Museum drog i gång kampanjen för att uppmärksamma området spännande historia. Margareta Leide Johnsson gav prov på sin grafiska skicklighet och komponerade loggan till arrangemanget. En viking bakom en stor och rund sköld höjer sitt svärd och i bakgrunden ses ett vikingaskepp. Veckan avhölls i blygsam skala 1996. Men grunden var lagd för något stort framöver ...

Inför vikingaveckan i sommar hade loggan byggts på. På affischen stormade nu vikingar in på stranden från ett vikingaskepp och Fotevikens museum var inte blygsam med en att ha en spännande och dragande rubrik: "Slaget vid Foteviken". Marknaden byggdes upp kring det stora slag som 1134 troligtvis stod på den strand där museet är beläget. Slaget, som var ett av de största nordiska slagen under vikingatid, omtalas ha stått just vid marknadsplatsen vid Foteviken.

Även om veckan hölls till minnet av en blodig händelse blev innehållet anno 1997 desto fredligare. Vi vill ju ha det så, i vår moderna tid. Tack och lov för det! Vikingamarknad, hantverkskurser och skepp med mängder med skickliga aktivitetsutövare som har historia som specialitet mötte upp ... det var så årets vikingamarknad firades.

- "Det finns flera vikingamarknader runt om i Norden men med årets marknad här nere vid Fote-

viken ville jag prova något nytt som kunde vara användbart för framtiden", säger museichef Björn Jakobson. "I anslutning till marknaden höll vi därför hantverkskurser i olika forntida tekniker. Vi hade förmodligen att få hit några av Nordens

- "Kan du ge exempel på vad du menar med forntida tekniker?"

- "Ofta får man den känslan att vi i vår moderna tid gör allt så fulländat. Allt man gjorde förr var enkelt och lite primitivt. Så var det ju gi-

skickligaste hantverkare inom sina respektive yrken. Det var verkligen mycket duktiga och trevliga kursledare."

vetvis inte. Det lättaste sättet att förklara vad som innefattas i begreppet forntida tekniker är att se vilka kurser vi hade under veckan.

Här fanns t.ex. kurser i glaspärle-tillverkning, smide, repslagning och i konsten att segla på gammaldags sätt, s.k. "råsegling". Man arbetar med händerna och bygger upp en hantverksskicklighet som har sin bas i gammal tradition och i egen målmedveten träning."

Vikingamarknaden innehöll också mera traditionell marknadsför-säljning. Tro för den skull inte att det var frågan om att kopiera någon av de moderna skånemarknaderna typ Kivik eller Sjöbo. Nej, den som sökte efter plastleksaker och "hemmalagad godis" gjorde sig inte besvär. En mängd hantverkare från hela Norden hade mött upp och det var många besökare som gick från marknaden med någon spännande, gammaldags hantverkarprodukt. Det var t.o.m. många som gärna ville köpa smedens vackra hjälm, men se, där blev det stopp.

- "Den är inte till salu!" blev svaret på kort, kärnfull danska.

Någon eldslukare - alla s.k. historiska marknader verkar ju ha en sådan - fanns inte på plats. Arrangörerna hade inte kunnat finna att man hade den typen av underhållning på vikingatiden. Däremot flödade berättarkonsten, en fin gammal nordisk tradition. Inför talrika lyssnarskaror berättades det livfullt om asaguden Tors äventyr och i månet barnaöga tindrade det som det bara kan göra i just ögon på barn som lever sig in i något.

Nej, smedens hjälm var inte till salu!

Museets guider var heller inte dåliga berättare. Åtskilliga besökare fick en stor portion historia på ett annorlunda sätt. Många förvånades över det faktum att Skåne är ett världens i miniatyr. Man verkar ha det mesta här! Ta bara historien om Wilhelm Tell - han med pilbåge och äpplet på sitt barns huvud. Det äldsta belägget för den historien

finns i Skåne - Danmark och händelsen utspelades vid kung Harald Blåtand hov på 970-talet. Tyvärr schweizare, ni har stulit er nationalberättelse från oss sydiskandinavier. Men - med det vanliga skånska gemytet har vi givetvis overseende med detta!

Men så var det ju det här med tidpunkten för marknaden. Slaget stod ju vid pingsten 1134 som enligt källorna inträffade den 4 juni. Var inte arrangörerna två veckor försenade i år?

- "Kan kanske tyckas så men det är faktiskt rätt tid på året trots att datumet inte stämmer. Det låter lite kryptiskt men så är det faktiskt", säger Sven Rosborn. "Det hänger samman med ett vår kalender inte är densamma som den man hade förr. Allting blev förskjutet när man på 1700-talet gick över från den s.k. julianska tideräkningen till den gregorianska."

När runstenen restes var det ordentlig med trängsel och någon svårighet att finna villiga dragare var det inte.

Vilket datum var det nu egentligen?

Vikingamarknaden i Foteviken firades i år vid samma tid som slaget stod 1134, alltså i mitten av juni eftersom drabbningen stod den 4 juni. Hur får man ihop denna matematiska logik? Läs och begrundna.

En fickkalender är idag ett måste för många människor. Hur skulle vårt moderna samhälle överhuvudtaget ha kunnat fungera utan en

samstämmig tideräkning, oavsett om vi talar om år, månader, veckor eller dagar. Egentligen är det fantastiskt att alla dessa tidsenheter i olika storlekar har kunnat inordnats i ett sammanhängande system utan att någon tidsenhet går jämnt ihop med någon annan. Ett dygn går ju t.ex. inte jämnt upp i året som är ca 365 dygn 5 tim 48 min 48 sek. En månads månad är ca 29 dygn 12 tim 44 min 3 sek, vilket givetvis ställer till problem om den ska inpassas i årsbegreppet etc.

Det var Julius Caesar som i en kalenderreform år 46 f.Kr. skapade något som skulle bli en betydelse-

full samordning av tidsbegreppet. Hjärnan bakom reformen var astronomen Sosigenes från Alexandria.

Beräkningarna av årets längd följde endast solen trots att de äld-re romerska månadsnamnen bibehölls, likaså tog man hänsyn till romerska förhållande när de olika månaderna fick växlande dagantal. Vid vart fjärde år skulle införas en skottdag, vilken förlades till den 24 feb-

bruari. Det julianska året kom på detta sätt nära idealläget. Varje år blev endast 11 min 12 sek för långt i förhållande till det naturliga året, det s.k. tropiska året. Detta år utgör den tid som förflyter mellan två vårdagjämningar. Men historien är oändlig och även

små marginaler växer fort i den historiska dimensionen. Vintersolståndsdagen som året 46 f.Kr. inföll 25 december hade på 1400-talet förskjutits till 31 december. Kyrkan hade också samtidigt fått ett problem med att beräkna påskan. Påven Gregorius XIII införde därför 1582 en modifiering av den julian-

ska kalendern. För att få bättre överensstämmelse med det naturliga året, var man nu tvungen att införa ett mindre antal skottdagar. Skottår blev de år som jämnt kunde divideras med fyra. Men vid jämna sekeltal skulle en speciell beräkningsgrund gälla. Två nollor bortogs före division med fyra. Åren 1600 och 2000 är alltså enligt gregoriansk kalender skottår, men ej 1700, 1800 och 1900. Med detta nya sätt att räkna blev tidsförskjutningen endast 1 dygn på 3600 år.

Problemet var att de kristna länder endast successivt accepterade detta räknesätt. Protestanterna och den grekisk - ortodoxa kyrkan satte sig t.ex. till motvärn. I det i kyrkligt hänseende splittrade Tyskland blev man tvungen att använda två kalendrar parallellt, den "nya" och den "gam-la stilen". Tabellen ger närmare besked om olika länders övergång till gregoriansk kalender:

Italien:

4 okt 1582 blev 15 okt 1582

Spanien:

4 okt 1582 blev 15 okt 1582

Österrike:

6 jan 1584 blev 17 jan 1584

Preussen:

22 aug 1610 blev 2 sep 1610

Biskopdömet Hildesheim:

15 mars 1631 blev 26 mars 1631

Danmark och Norge:

18 feb 1700 blev 1 mars 1700

Svenska Tyskland:

18 feb 1700 blev 1 mars 1700

Storbritannien:

2 sep 1752 blev 14 sep 1752

Ryssland:

31 jan 1918 blev 14 feb 1918

Först 1923 gick Grekland och andra balkanstaterna över till gregoriansk tideräkning. Det gäller följaktligen att tänka matematiskt om man ska jämföra olika europeiska länders datum efter 1582 med varandra!

I Sverige skulle man egentligen ha följt Danmark/Norges övergång till gregoriansk kalender men det hela strulade sig i hovet och hos de lärde. I november 1699 fattades visserligen ett beslut att gå över till en ny kalender men svenskarna gick som kärringen mot strömmen och försökte sig på ett hemmagjort system. Överensstämmelse skulle uppnås genom att successivt ta bort de 11 dagar som skiljde juliansk och

Karl XII beordrade återtag till gammal tideräkning

gregoriansk kalender. Skottdagen år 1700 utelämnades, början på förändringen var gjord. Längre kom man emellertid inte! Karl XII beordrade till slut i brev från Bender 1711 att man skulle återgå till den gamla julianska kalendern. Det hemmasnickrade svenska systemet skapade nämligen ordentlig irritation. Februari 1712 fick 30 dagar och så var man åter ikapp Julius Caesars arvegods! Först 1753 gick man i Sverige över till gregoriansk kalender. Detta året åtföljdes den 17 februari direkt av 1 mars. Helt problemfritt var nu ej detta. Vissa medborgare ansåg t.ex. att staten berövat dem 11 dagar av deras liv.

Vilken dag har då räknats som årets första? Caesar bestämde att 1 januari skulle inneha denna rang. Denna dag blev också en festens

Stavstensmonumentet mellan Höllviken och Trelleborg. Här landsteg Karl XII den 13 december. Men detta är enligt den dåtida julianska kalendern. Enligt vår gregorianska kalender skulle det ha varit elva dagar senare. En följdslutsats: Karlen blev inte skjuten den 30 november 1718 utan den 10 december. Stackars 30-novemberföreningen!

dag för romarna. Efter kristendomens införande blev emellertid denna hedniskt osedliga dag oacceptabel som början på det kristna året. För de kristna var det mera logiskt att börja året med den 25 december. Samtidigt var man dock tvungen att ge det folkliga högtidlighållandet av 1 januari en kristlig förklaring. Sedvänjan att räkna denna dag som årets första höll nämligen i sig. Minsann kom man då inte på att just denna dagen representerade Kristi omskärelse som skett 8 dagar efter födseln!

Den folkliga förankringen med 1 januari som årets begynnelse dag vann dock i längden. I Norden kan vi med säkerhet fastslå att så varit

fallet åtminstone sedan mitten av 1200-talet.

En intressant detalj att notera är att Karl XII enligt svenska historieböcker dog 30 november 1712. Man har t.o.m. uppkallat en förening efter denna dag, "30 novemberföreningen". Tittar man på årscykeln dog han egentligen senare på året. Eftersom Danmark - Norge redan 1700 gick över till gregoriansk tideräkning dog kungen enligt norsk tideräkning 10 december.

Sven Rosborn

Glaspäretillverkning med bläster och uppbyggd glasugn.

Under vikingaveckan i juni i år samlades ett antal skickliga hantverkare från hela norden för att till en skara kunskapstörstande kursdeltagare lära ut lite av den svåra konsten att tillverka och forma föremål efter gamla principer. Årets hantverkardagar ska endast ses som början på något som vi på Fotevikens Museum hoppas ska kunna bli ett årligt återkommande inslag i vikingaveckan i juni månad. Att kreativt få arbeta med händerna kändes för många deltagare som något mycket positivt.

Hantverksdagar

Knivsmeden i djup koncentration över ett ämne som snart ska bli ett användbart redskap.

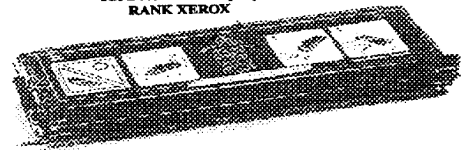
Sömnad och smykehantverket på vikingatida sätt är en fashinerande konst.

Josty AB

Xerox X-tra

The Document Company
RANK XEROX

XEROX TONERKASSETTER GER DIG KVALITET IN I MINSTA DETALJ

Miljövänligt. Alla Xerox Tonerkassetter är märkta med den nordiska miljömärkningen 'Svanen'. För att spara naturen refabriceras Xerox Tonerkassetter under strängt kontrollerade former.

Returhantering. Alla Xerox Tonerkassetter kan återsändas gratis vid försändelser om minst 2 förpackningar per gång. Under 1994 mottog och återvann Rank Xerox 400 000 förbrukade tonerkassetter i Europa.

Ring 08-795 16 20 eller faxa 08-795 12 70

031-776 80 90

031-776 80 95

040-611 72 65

040-671 85 30

Xerox X-tra 163 87 Stockholm

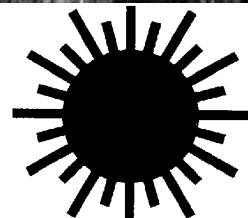
Box 254 431 23 Mölndal

VI ÄR FADDRAR TILL VISTHUSET

Hedbergs

VI ÄR FADDRAR TILL SMEDJAN

LASERSTANS

AB Laserstans

Fabriksgatan, 235 32 Vellinge.

Telefon 040/42 07 40. Telefax 040/42 14 09

Konsten att döpa ett skepp

Så är hon då sjösatt och döpt. Fotevikens och Skånes första rekonstruerade vikingaskepp. Med månader av slit bakom sig har Jan Mellring och Rolf Sjöberg avslutat just det här kulturbygget. Att det kan bli fler

byggen av denna sort framöver tyder glöden i deras blickar på och även den anspråkslösa stolthet som präglar de här två herrarna. När bilden togs den 9 juni i år hade skeppet förts från sin "tättnings-

hamn" vid Falsterboka-nalen till sandstranden vid vikingareservatet. Ett klinkbyggt träfartyg som har vikingaskeppen som förebild behövs tätas av naturen, dvs träet måste svälla för att vattnet inte ska ta sig in. Själv var jag lite orolig när hon efter några timmar lade sig på sjöbotten med lika mycket vatten inombords som utombords. Efter ett dygn kunde Jan lugna mig.

- "Nu är det dags att ösa ur henne. Här är öskaret," sa han.

Och vi öste! Det var i detta ögonblick jag förstod att vårt skånska skepp faktiskt är stort. Efter tio minuters vattenplaskande hade vattenytan inombords sjunkit så där en tio millimeter. Och detta trots att hon inte längre tog in vatten. Plötsligt lättade hon och flöt. Den som

Innan sjösättningen testade vikingar från vikingareservatet tekniken med att släpa ett skepp på stockar.

FUNDIA AB

SYDBRAND

Ett stort uppbåd av pressfolk från TV, radio och de större dagstidningarna, undantaget Sydsvenskan, var med när Skåne fick sitt första vikingaskepp.

en gång sett ett vikingaskepp på nära håll, luktat nystruken tjära och gått barfota över uthuggna träbord glömmer det aldrig. Eller som Per Krut sa när han hoppade av skeppet efter att ha varit med och rott henne in till vikingareservatet:

- "Nu har jag varit med om att angöra den här stranden med ett vikingaskepp. Det var niohundra år sedan något sådant hände här senast!"

Erik Emune ska vara ditt stolta namn!

Inför en månghövdad skara av vikingar och nyfiken allmänhet, röt Björn hövding åt den förskrämda skeppsbyggaren:

- "Nå, är skeppet nu färdigbyggt som du lovat mig! Och har det blivit ett bra skepp?"

Ja, vad ska man säga om det! Stackars Jan Mellring kunde i varje fall

få fram något som kunde tolkas som en bekräftelse på önskemålen. Märkte kanske lyssnarna i det di-

reksända Radio Malmöhusprogrammet en antydan av darr på rösten? Skulle skeppet ge sin skapare heder och ära eller för alltid håna byggarnas minne...?

Med ett bastant tag om den vikingatida lerkrukan - tack och lov en kopia - och med hög röst invigde därefter Gun-Inger Nilsson skeppet på stranden nedanför vikingahuset.

- "Ditt namn ska vara Erik Emune. Må du fara länge på fredliga vatten!"

Pang! Krukan smällde hårt i stäven på skeppet som låg på sina stora trärullar halvt uppdraget på land. Mjödets flödade ut och alla hurrade

På två par starka vikingaarmar bars Gun-Inger Nilsson in till en väntande, direktsänd radiointervju.

och brummade på äkta vikingavis. Starka armar grep Gun-Inger och innan hon nog visste hur det gått till satt hon i båten och ett dussin vikingar började dra ut skeppet på djupare vatten i Höllviken. Det var just i denna situation som reportern från Radio Malmöhus vaknade och ropade förtvivlat efter sitt intervjuoffer, ett offer som stolt gled ut med sitt skepp. Buren av två kraftiga vikingar kunde hon dock komma iland och i direktsändning berättades historien om varför hon valt just ett kunganamn till skeppet.

Varför just namnet Erik Emune?

- "Jag tyckte att det skulle anknyta till det fina vikingamuseet ni byggt upp här. När slaget stod 1134 på den här stranden var Erik Emune den som segrade."

Silversmeden på Fotevikens museum, Sammie Blomdahl, framräckte så ett halssmycke av tungt silver och när Gun-Inger trädde smycket över sitt huvud fick hon bl.a. veta att förlagan till den vackra halsprydnaden hittats i vikingastaden Hedeby som ligger i norra Tyskland nära gränsen till Danmark. Smycket var Fotevikens museums gåva till namngivaren.

Det första skånska vikingaskeppet på tusen år låg nu och flöt stolt på vågorna invid den historiska stranden vid Foteviken.

Originalen är fortfarande i konserveringsbaljan

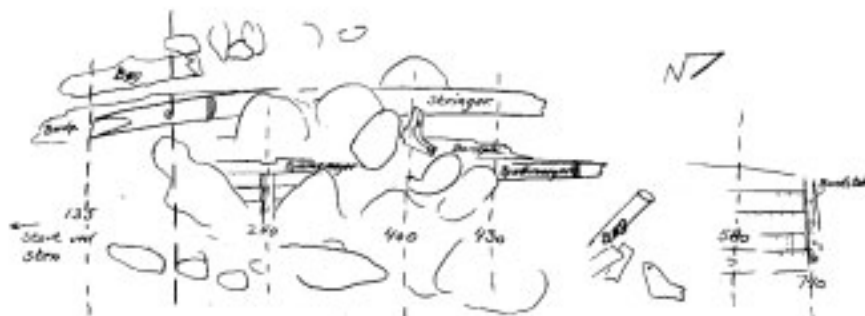
Originalen till vikingaskeppet "Erik Emune" byggdes i slutet av 1000-talet. Vid en utgrävning i Foteviken 1982 bärgades resterna efter skeppet. Det visade sig att ca 33% av hela skeppet finns kvar. Sedan bärgningen har skeppsdelarna legat i konserveringskar på Malmö Museum.

Det upptagna skeppet har ingått i en stor befästningslinje som anlagts tvärs över Fotevikens mynning till Höllviken. En stenspärren har här hindrat skepp från att okontrollerat ta sig ut och in i Foteviken under 1000-1100-talen. I anslutning till spärren hittades fem vikingaskepp, varav ett togs upp.

Skeppet har troligtvis haft tre eller fyra par åror vilket är mycket för ett sådant här relativt litet skepp. Detta gör att dess funktion måste ha varit alldeles speciell. Man har haft behov av ett snabbrott skepp

som också har kunnat föra segel. Med stor sannolikhet har det därför rört sig om en form av bevakningsskepp, alltså om ett litet krigsskepp. Erik Emune kan dock inte på något vis mäta sig med de riktiga lång-skeppen från vikingatiden.

De isländska sagorna, av vilka de flesta nedtecknades runt 1200, är en god källa om hur ett vikingaskepp såg ut. Dessa skepp hade olika benämningar. En "knarr" var t.ex. ett stort lastskepp som var säkert på havsfärder. Det var på sådana knarrar som vikingarna seglade ut på Atlanten till Island och Grönland. "Snäcka" var benämningen på krigsskepp. Dessa kunde ta mellan 60 och 120 fullt utrustade soldater, alltså väldiga skepp. I slaget vid Svolder år 1000 - kanske vid ön Ven i Öresund - färdades den norske kungen på "Ormen länge", ett av dåtidens största krigsskepp i sitt slag.

Så här började det! Den första enkla skissen av vikingavraket på havsbotten vid Foteviken. Skissen är daterad den 24 augusti 1981.

Plats för trä- kyrka invigd

Marknadsveckan bjöd på ett evenemang som nog kan betecknas vara lite utöver det vanliga. På fredagen klockan 14.00 restes nämligen ett stort träkors innanför den halvcirkelformade vällen där vikingareservatet med sina många vikingahus ska byggas upp. En stor skara åhörare hade mött upp till detta evenemang.

Redan på 960-talet blev vi skåningar kristna. Självklart skedde detta inte utan protester från anhängare till den gamla asatron men kristnandet av det dåtida Danmark gick förvånansvärt snabbt. För att markera de dåtida motsättningarna spelade man under korsresningen upp ett litet improviserat skådespel med ordväxlingar och bråk mellan representanter för de två lägren. Allt avlöpte dock väl och friden återställdes. När sedan kyrkoherde Ulf Widell höll en kort andakt som avslutades med den kanske mest "svenska" av alla psalmer "Den blomstertid nu kommer" kändes det hela högtidligt och seriöst.

Det finns en förhoppning att den träkyrka, som - med förebilder från bl.a. utgrävningsfynd från 1000-talets Lund - planeras att resas på platsen inte bara blir en kuliss utan kan bli en levande del av verksamheten i vikingareservatet. Här ska varje sommar kunna hållas ett antal gudstjänster, här ska man kunna fira både bröllop och dop.

Hur kristendomen kom till Danmark och Skåne

Ansgar och svensk historia i all äramen under vikingatiden tillhörde inte Bohuslän, Halland, Skåne och Blekinge Sverige. Dessa landskapsmissionshistoria är därför en annan än den som t.ex. utspelades vid Mälaren. Våra vägar mot kunskap i detta ämne måste istället gå till Mittjylland!

Danmark äger i de s.k. "gylde altre" en mycket dyrbar konstskatt från ro-

mansk tid. Många medeltida kyrkoaltare, vilka var uppmurade i tegel eller sten, kläddes på frontsidan med förgyllda, tunna metallplattor med olika religiösa motiv, återgivna i effektiv relief. Inget annat land i världen har i dag en så stor samling av sådana här medeltida konstklenodier som just Danmark. Bland ett flertal av dessa altarpnydnader på Nationalmuseet i Köpenhamn finns några plattor

På denna unika förgyllda platta från 1100-talet visas hur biskop Poppo för in en järnhandske i elden för att bevisa Vite Krists makt.

som har speciellt intresse för belysningen av missionstiden. De skulle dessutom kunna betecknas som de äldsta bevarade "serieteckningarna" som har händelsen förlagd till Norden.

Plattorna, sju till antalet, har ursprungligen suttit på ett altare i Tamdrups kyrka vid Horsens i Jylland. Konsthistoriskt kan de dateras till perioden ca 1200-1225. Egentligen är det märkligt att dessa plattor alltså existerar. Vid reformationen på 1500-talet var de nämligen upptagna på listor över konfiskerbart material. Ödet ville emellertid att de skulle räddas till eftervärlden. I starkt beskuret tillstånd uppsattes de på kyrkans predikstol. Kanske har det varit det märkliga motivvalet som appellerat till 1500-talets präster och sockenbor. De sju bilderna visar nämligen hur det gick till när kristendomen slutgiltigt infördes i Danmark!

I historieskrivaren Adam av Bremens böcker från 1060-talet e.Kr. omtalas hur kung Harald Blåtand blev omvänd till Vite Kristns lära:

"I Herrens år 966 omvändes danerna till tron genom en viss Poppo, som i folkets åsyn, utan att ta skada, bar ett vitglödgat järn, format som en handske. När kung Harald såg detta, uppgav han med hela sitt folk avgudadyrkan och omvände sig till dyrkan av den sanne Guden. Poppo upphöjdes till biskop."

Den första bildplattan visar hur Poppo predikar för kung Harald Blåtand. På den andra plattan håller Poppo upp järnhandsken inför den förvånade kungen för att på tredje bilden föra hand och hand-

ske in i elden. Efter detta hokus pokusnummer låter kungen på bild fyra döpa sig, effektivt nog i en stor öl- eller vintunna. De efterföljande bilderna visar hur kungen skänker en gåva till kyrkan och slut-

Runstenen har kommit att kallas för Danmarks dopsattest

ligen en bild av två bedjande personer.

Kung Harald tog dopet varefter kungens undersåtar antagligen tvångskristnats. Den kungliga dop-

akten kan med en viss sannolikhet sägas ha ägt rum i Jelling i Mittjylland. I Jelling hade nämligen kungen sitt huvudsäte, här var hans föräldrar begravda och här lät han också resa den mäktiga runstenen med den stolta texten:

"Kung Harald gjorde dessa kumler efter Gorm sin fader och efter Thyra sin moder, den Harald som vann sig hela Danmark och Norge och gjorde danerna kristna."

På en av runstenens tre sidor visas en stor bild av den korsfäste Jesus. Texten och bilden har gjort att Jellingstenen ibland har kallats för Danmarks dopsattest. Den är också Skånes dopsattest!

Sven Rosborn

Den mäktiga runstenen i Jelling i Jylland, rest av den kung som kristnade Skåne.

VI ÄR FADDRAR TILL
VÄVSTUGAN

EVERYTHING RUNS BETTER ON QUAKER STATE®

Milab

Mikrofoner av världsklass!
Kontakta din musikhandlare.

Allt i foto
för konsument
och yrkesbruk

FUJIFILM

Upptäck
Advanced Photo System
– framtidens fotosystem –
hos din fotohandlare!

När skånska Fredshög blev en helig plats

Agaton TV tillsammans med Bo G Eriksson håller på med en faktarik och spännande dokumentärfilm om vikingatiden, "Vikingasagan". När filmen är färdig kommer den att visas runt om i världen. Som alltid när Agaton TV är med kännetecknas arbetet av noggrannhet och krav på fakta innan kameran startar. Man valde att få hjälp från Fotevikens museum med några av de viktigare scenerna, stormningen av klostret vid Lindisfarne 793, invasionsflottan under segel till sjöss och begravningen av en vikingahövding vid Volgas strand.

Eftersom sju vikingaskepp kommit till marknadsveckan och dessutom en mängd vikingafighters från England och Norden, kunde man få praktfulla scener. En kväll skulle så det historiska anfallet på klostret göras. Lindisfarne, eller "Den heliga ön", var ett munkkloster på Englands östkust och det var här nordiska vikingar för första gången på allvar gjorde sin entré inför Europas då mera s.k. civiliserade värld. I den samtida Anglo-Saxon Chronicle läser vi:

"793. I detta år visade sig förfärliga järtecken över Northumberland, vilka högeligen skrämde upp befolkningen: det förekom sällsamma ljungeldar, och eldsprutande drakar sågs fara genom luften. En svår svält följde tätt efter dessa tecken, och litet senare samma år, den 8 juni, förstörde hedningarnas härjningar bedrövligen Guds kyrka på Lindisfarne med plundring och dråp."

Simeon av Durham skrev på 1100-talet om händelsen:

"Och de kom till kyrkan på Lindisfarne och lade allting öde med ohygglig plundring, trampade ned de heliga platserna med besudlade fötter, grävde upp altarna och bemäktigade sig den heliga kyrkans skatter. De dödade några av bröderna; några tog de med som fångar; många drev de bort nakna i det de överöste dem med smädelse, och några dränkte de i havet."

Visst vet vi att man i Skåne kan hitta miljöer från hela världen. Men visste ni att strandängarna vid Fredshög mellan Höllviken och Trelle-

borg är en kopia av Lindisfarne? Under ett förvånat beskådande av mängder med får, stormade den väldiga vikingaflocken fram från havet. Som åskådare blev man lite orolig för hur det skulle gå för de tre stackars munkar, till vardags arbetande vid Fotevikens museum, som väntade i buskarna på att låta sig gripas och dras ned till skeppen. Denna lite kalla kväll på ängarna invid Östersjön blev historien mycket påtaglig. Man förstod nu hur hemskt det säkert har varit den där sommardagen den 4 juni 793.

Från engelsk-skånska Lindisfarne förflyttades filmteamet några dagar senare till rysk-skånska Volga. Löddeå visade sig ha förträffliga egenskaper med denna ryska flod. Här inspelades de berömda scenerna när en nordisk vikingahövding bränns i sitt skepp, berättat av en arabisk köpman som var ögonvittne till händelsen. Tänk! När kanotpaddlarklubben i Löddeköpinge paddlade förbi inspelningsplatsen, var det som om man för ett kort ögonblick tyckte att de talade ryska!

VOLVO
VERDEXA

Personligt inställd

Om du är kort, lång, smal eller tung, spelar ingen roll. Väljer du en arbetsstol ur 6000- eller 8000-serien kan du utforma den efter din personliga smak och din arbetssituation.

Du kan med utgångspunkt från ett antal olika ryggar, sitsar och armstöd skapa din egen stol. Det finns 52 olika varianter! Lägg sedan till alla möjligheter att ställa in stolen efter din egen kropp och ditt sätt att arbeta och du har en personligt inställd arbetsstol.

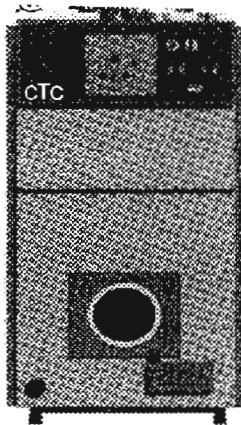
Välkommen in och provsitt!

Kinnarps®

Kontorsfackhandlarna i Trelleborg AB

För Kontor & Offentlig Miljö

Östergatan 32, 231 44 TRELLEBORG
Tel. 0410 - 415 60. Fax 0410 - 420 85

Vill du veta mer?
Kontakta din installatör
eller ring CTC's
representant.
070-6364700

CTC

För säkerhets skull. Beställ boken!

Boken ger dig vägledning i frågor som rör larmanläggningar och säkerhet. Läs om installationer som spänner från enkla larm till säkerhets- och passersystem på Slagthuset i Malmö.

Boken kostar inget
-men du sparar mycket.

Tel 040-21 10 30
040-45 63 03
Fax 040-21 42 30

Box 18034,
200 32 Malmö

Godkänd av Försäkringsförbundet

RCO
PASSERSYSTEM

Exakt klockan 14.00 lördagen den 14 juni i år fick Skåne en ny vikingatida runsten. Den är ett värdigt sentida stenminne som nu sällar sig till de drygt hundratalet runstenar som redan finns i Skåne. Självklart kan stenen i nuläget inte jämföras med de runstenar som idag har ca tusen år på nacken. Men om tusen år står den kanske kvar och minner om den historiska händelse som var anled-

på museer bara rekonstruerade miljöer med vikingainteriorer där t.ex. en skinnklädd vagga med en docka kan ses hänga. Vaggan hängde också i Eriks tält men utan docka. Istället var den ockuperad av en ung familjerepresentant. Här var det inte skådespel eller teater. Detta är ett sätt att leva som kanske är väldigt främmande för de flesta moderna människor.

telsen Fotevikens Maritima Centrum och nu sken de av stolthet. Göran Holm poängterade i sitt invigningstal inför de talrika åhörarna att Fotevikens Museum var en stor tillgång för kommunens innevånare och att man på kort tid hade åstadkommit en kulturinsats som redan började ge genklang i hela regionen. De tre herrarna tömde sedan gemensamt ett krus mjöd över stenen.

Runsten rest

ning till att den höggs med mäktiga runor.

Erik Röde heter runristaren. Det man kanske undrar över är om det inte är vanskligt att resa en sådan här sten utan årtal och med texten i gammal ordföljd? Finns det ingen risk för sammanblandning med originalstenar i framtiden?

Erik Röde skrattar med hela ansiktet och det lilla pipskägget vippar. Sedan sätter han in sin långskaftade pipa i munnen, och säger på sitt lugna och säkra sätt:

- "Nej! Även om jag försöker använda varje del av det vikingatida formspråket har jag min speciella stil - på samma sätt som alla dåtida runristare hade. För säkerhet skull har jag ett avtal med danska Nationalmuseet så att de till sitt arkiv får en dokumentation av alla runstenar jag gör."

Erik Röde hade hela sin familj med under vikingaveckan. Bredvid runstenen stod hans stora vikingatält och här firades familjeliv. Det hela gav en äkta bild av livet för tusen år sedan. Normalt ser man ju

Vad står det då på denna ristade - eller egentligen "huggna" - runsten?

"GÖRAN, STELLAN OCH BJÖRN SATTE STEN DÄR MÅNGA DRENGAR DOG. PUGNA FORENSIS LEVER ÅTER. ERIK DEN RÖDE RISTADE."

Runstenen invigdes högtidligt av kommunfullmäktiges ordförande Göran Holm med hjälp av Stellan Karlsson från Falsterbonäsets museiförening och Björn Jakobsen från Fotevikens Museum. Dessa tre herrar lade en gång grunden för stif-

- "Men jag har en speciell besvärjelse på slutet", ler Erik knipslugt. "Där står *Alu, Alu, Alu*. På fornordiska betyder detta att man åkallar öl tre gånger!"

Erik Röde under målningsarbetet av sin nygamla runsten.

Seminarium gav ny teori om slaget vid Fote- viken

Vikingaveckan 1997 avslutades på mångdagen 16 juni med ett vetenskapsseminarium om skepp och skeppsbyggnadsteknik samt om 1000-1100-talen med slaget vid Foteviken 1134 som bakgrund. Ett flertal av Nordens skickligaste forskare och sakkunniga hade ställt upp. Sakkunnige Niels Lund från Köpenhamn höll ett föredrag om de militära aspekterna kring slaget. Här lancerade han faktiskt en helt ny teori om bakgrunden till den blodiga sammanstötningen.

Niels Lund frågade sig varför det varit så viktigt för historieskrivaren Saxo att speciellt betona att slaget stod vid pingsten. Saxo, som skrev sin historia i slutet av 1100-talet - alltså inte speciellt långt efter det att händelsen ägt rum - framhåller nästan på ett överdrivet sätt just pingsten som tidpunkt för händelsen. Jämför man med hans övriga Danmarksbeskrivning är han minnsann inte speciellt precis i sina tidsangivelser. Varför då så noggrann när det gällde slaget 1134? Kunde just pingsten ha varit avgörande för att händelsen ägde rum?

Under tidig medeltid var det kungen som kallade ut ledungsflottan, dvs krigsflottan. Från varje del av det danska riket var man tvingad att ställa upp med skepp och manskap när kungen kallade och rikets värn påkallade krigsinsats. Det var

en stor flotta som den danske kungen på detta sätt kunde uppbringa. Kanske uppgick den till 2-300 stora krigsskepp.

Men förutom att samlas när krig hotade var det säkert behövligt att man kontinuerligt möttes varje eller vartannat år för att hålla stor-

mannarådslag och mönstring av stridskrafterna. Och, här kommer Niels Lunds teori, pingsttid kan ha varit lämplig tid för sådana återkommande möten. Var slaget vid Foteviken verkligen ett regelrätt invasionsförsök av kung Niels och hans son Magnus eller var det en överrumpling av motståndaren Erik under påskinande att man skulle hålla ett fredligt ledungsmöte stormän emellan?

Kan det ha varit så att kung Niels kommit till Foteviken med stor härmakt men med avsikten att försöka hitta en fredlig lösning på stridigheterna mellan honom, den lundsiska kyrkan och tronpretendenten Erik. Genom att Erik med bl.a. sitt rytteri överrumplade de intet ont anande på stranden var katastrofen ett faktum. Man var helt enkelt inte förberedd på strid.

Denna teori skulle också kunna ge förklaring på varför det var så många biskopar med i kung Niels följe. Förhandlingarna under ett eventuellt förlikningsmöte skulle ju i hög grad handla om hur den danska kyrkan skulle ställa sig till den tyska kejsarens krav på att Bremen - Hamburg åter skulle bli ärkestift över hela Norden. Inte mindre än fem biskopar stupade på stranden, däribland Henrik, landsflyktig biskop från Sigtuna. I den allmänna röran var det lätt att hugga ner vem som helst.

En av seminariedeltagarna konstaterade efter inlägget att:

- "Vi borde kanske istället för slaget vid Foteviken kalla det för massakern vid Foteviken."

Sven Rosborn

Att nå ut med information om kulturhistoria

att vi hittat en av de många stigar som kan leda kulturen framåt.

Ett evenemang som vikingamarknaden måste ju nå ut till allmänheten och här spelar massmedia en stor roll. Många kulturaktiviteter i vårt land är faktiskt helt beroende på bevakning av press, radio och TV för att sprida information. Det intresse som massmedia visade vikingaveckan var mycket glädjande för alla som slet med projektet. De båda regionala nyhetskanalerna på TV sände inslag och Radio Malmöhus-P4 ställde upp vid namninsamlingen till det rekonstruerade skeppet. Alla större dagstidningar utom en, Sydsvenskan, följde upp evenemanget och gav sina läsare bra fakta och hålltider m.m. Sydsvenskan hade en kortare, skrämmande faktafattig artikel i början av veckan men i övrigt total tystnad. T.o.m. efter lördagens och söndagens stora publik tillströmningar till en av Sveriges största vikingamarknader i året teg tidningen fullständigt. Två dagar efter evenemanget blev vi uppringda av tidningen som frågade hur det gått! Svaret blev: "Över all förväntan."

Sven Rosborn

Ett arrangemang som Vikingaveckan i Foteviken är ingen vinstgivande affär - det går med jämnt skägg ihop. Det var heller inte för snöd vinnings skull som Fotevikens Museum arrangerade det hela. Veckan var ett oegennyttigt kulturutbud med syfte att till allmänheten i första hand sprida kunskap om den regionala kulturhistorien. Mängder av personal ställde upp, för att inte tala om alla våra stödjande företag. Vikingaveckan blev helt enkelt ett av Skånes största kulturevenemang detta året.

Historia är viktigt, inte minst i nu-tid när EU-samarbetet är en realitet. Varje land måste ha en eller flera unika plattformar att stå på för att kunna göra sin röst hörd i ett större europeiskt samarbete. Historien är en sådan. Kan ni tänka er en fransman som skulle förakta sin egen historia? Eller en italienare, spanjor eller engelsman? Kan ni tänka er en svensk. Ja, det sista är faktiskt inte helt omöjligt. För många svenskar är historia något dammigt, ointressant och i hög grad ovidkommande. Så har vi blivit hjärntvättade. Vi älskar att resa utomlands och se nya kulturer, gå på utländska museer m.m. Men samma kulturentusiasm som man visar i främmande land är bortblåst när man kommer hem. Många har oftast inte ens besökt museerna hemma "runt knuten".

Svenska museer inför 2000-talet måste helt enkelt hitta andra sätt att

Fig. 6. Molen skrivmaskin.

fånga befolkningens intresse än vad som är fallet idag. När Artur Hazelius i slutet av 1800-talet grundade Nordiska museet och Skansen var det en revolutionerande verksamhet som föddes inom det svenskt kulturlivet. Detta hände för mer än hundra år sedan. Mycket vatten har runnit i våra bäckar sedan dess. Men på många av de svenska museerna verkar livet alltmånga ha stagnerat. Man kör på i gamla beprövade metoder.

På något sätt måste man bryta det givna mönstret och se nya möjligheter. När vi under de hektiska dagarna i mitten av juni mötte alla dessa människor som sökt sig till vårt vikingareservat, förstod nog många av oss som arbetar på Fotevikens museum att vi är på rätt väg;

SCANIA

VI ÄR FADDRAR TILL
SYDGÖTISKA HUSET

AB METALLMEKAN

Box 63, 235 21 VELLINGE

Tel. 040-42 20 40, Fax 42 25 64

Ett golv från Tarkett -
Grunden för all inredning

Försäljningskontor:

Tarkett Svenska Försäljnings AB
Box 4538, 191 04 SOLLENTUNA
Tel 08-625 15 70, Fax 08-96 62 83

Exportförsäljning samt
produktionsanläggning:

Tarkett AB
372 81 Ronneby
Tel 0457-710 00
Fax 0457-714 98

Exportförsäljning samt
produktionsanläggning:

Tarkett AB
289 89 Hanaskog
Tel 044-26 80 00
Fax 044-638 90

TRELLEBORG INDUSTRI AB

0411 - 67940

Miniviking början på något spännande

Under sommaren har Fotevikens Museum testat en ny form för ungdomsverksamhet i vårt "Vikingareservat". Varje onsdag har en mängd barn från sju år och uppåt samlats på vår stora parkeringsplats. Visst var det lite oroligt den första gången som föräldrarna skiljdes från sina barn. Och visst var t.o.m. personalen vid Fotevikens Museum lite undrande hur det skulle gå. När några ungdomar efter den första onsdagens övningar vägrade följa med föräldrarna hem visste vi att vi lyckats. Personalen hade plötsligt blivit med ett antal Minivikingar!

Barnen fick varje gång påkläda sig vikingakläder och under våra duktiga pedagoger lärde de sig en massa saker som hade med vikingatiden att göra. Med en otrolig entusiasm gick minivikingarna in för sin uppgift. Man sköt med pilbåge, lagade forntida mat, arbetade med lera och fick lyssna på spännande legender från vikingatiden. Vårt vikingareservat blev plötsligt än mera levande och autentiskt när barn i tidstypiska dräkter blandades med våra vuxna medarbetare.

Det var med lite vemod som vi skiljdes när sommaren gick mot sitt slut. Men försöket kommer att ligga till grund för nästa års barnaktiviteter. Dessutom arbetar nu museets Data-Mediaavdelning med ett unikt projekt som kan skapa Minivikingar runt om i hela Sverige. Om allt går som planerat kommer vi via Internet nästa år att ha en ungdomsverksamhet utan gränser.

GOODYEAR
The Winning Team

**Nu över 370 segrar
inom FORMEL 1**

EAGLE F1
by Goodyear
Superdäck utvecklade från regndäcken för Formel 1 med enottna väggenskaper.

EAGLE TOURING
by Goodyear
Mycket tyst och bekvämt högprestandadäck

GOODYEAR - *The Winning Team*

EMBALLAGEHUSET AB

Box 503 11 * 202 13 MALMÖ
Telefon: 040 - 93 37 10

Widtsköfle AB

Carl-Georg Stjernswärd
Vittskövlevägen 107-2
279 91 Vittskövle Tel:044-35 30 28

Byggnaden är en fyrårig borg, byggd på
1550-talet, av Jens Brahe

Byggnaden är Skånes ståtligaste renässanslott
och är mycket sevärt.

Nils Holgersson har besökt slottet enligt sagan.

Järnplogen introducerades av Widtsköfle gods.

Idag är huvudnäringen skogsbruk och grisuppfödning.

THE DOCUMENT COMPANY XEROX

- Världsledande inom
- Analog kopiatorer
 - Digitala kopiatorer
 - Färgkopiatorer
 - Laserskrivare
 - Produktionssystem

040-671 85 00

Vellingeblomman Wäxthusbutik

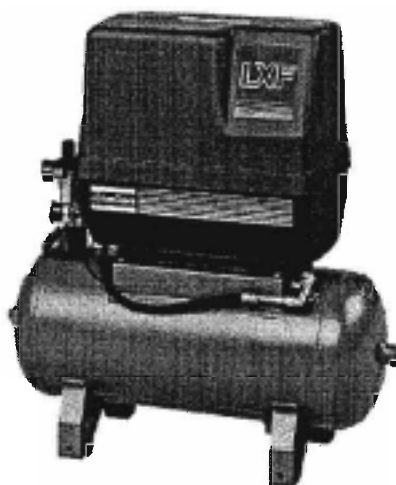
Så mycket mer än
bara växter

Öppet alla dagar i veckan
hela året

Falsterbovägen 24 040-420696
235 91 VELLING

Ren, tyst och oljefri

LXF

Oljefri tryckluft för känsliga applikationer

Atlas Copco

Atlas Copco Compressor AB
131 82 NACKA
Tel 08-743 90 00

In Memorial

Jan Löfström

För snart tio år sedan vi låg sida vid sida på flottens däck och skruvade plank. Vi sjösatte flotten. Vi bildade föreningen SVEG. Jag som ordförande, du som kassör. Vi sökte efter vrak runt Falsterbonäset. Vi undersökte vrak. Föreningen växte.

Du tillhörde den lilla inre skara som var med från början, var med och skapade förutsättningarna till det vi nu skapat: vetenskaplig stiftelse, museum, vikingareservat, vikingaskepp och mycket mer. Du var aktiv, men jobbade också mycket i det dolda. Genom din försorg fick vi brevpapper, dekaler, nyckelringar, Gästbok; för att nu inte glömma bort vår - av dig - tillverkade styrelseklubba. I år liksom under de första åren när jag ringde och kollade om du kom till helgen för att vara med och bygga eller söka så var svaret alltid: "Jag kommer."

Det var du som tog initiativet till SVEG-veteranerna, som tyckte att vi som var med från början skulle träffas mellan varven och inte glida från varandra. Det var du som la upp programmen med intressanta besök för veteranerna med familjer runt om i den skånska myllan. Och inte att förglömma, den årliga veteranträffen med vraksökning och sedan öl och landgång på flotten för att snacka minnen.

Du har nu lämnat oss men bland oss veteraner och övriga SVEG-medlemmar finns du alltid kvar som en god kamrat, en som alltid ställde upp med hela sin själ.

Nya medlemmar i SVEG:

**Jörgen Bergsjö
Anna Jakobsen
Cecilia Larsson
Franz Lenz
Åke Mischa
Peter Modie
Per Nihlén
Bruno Parnesjö
Rolf Sjöberg
Anders Wahl
Leif Wahlund
Bo Ödén
Peter Öhrn
Ingegärd Ölander**

SVEGMEDLEM!

Har du glömt att betala din medlemsavgift för 1997?

Sätt då in 100 kronor på Föreningen Svegs postgiro
77 42 86 - 9

Du som för första gången läser Marinerat förundrar dig kanske över namnet Sveg. Vad är detta för en förening?

SVEG (Scandinavian Viking Explorer Group) är en ideell förening utan några politiska intressen vars syfte är att studera vår historia med speciell inriktning på vikingatid och medeltid. Föreningen bistår och stödjer forskningen och olika projekt samt verkar för bevarandet av

fornlämningar. En målsättning är att förmedla kunskap och skapa intresse för vår historia med inriktning på människans levnadsvillkor, kultur och teknik. Föreningen är en av stiftarna till Stiftelsen Fotevikens Maritima Centrum som bl.a. driver Fotevikens Museum. Vi medverkar dessutom till att information når allmänheten i form av utställningar, dokumentation, föredrag, film etc.

Medlem i SVEG blir du genom att betala 100:- på föreningens postgiro 77 42 86 - 9. Frågor besvaras via Fotevikens Museum.

Välkommen som medlem!

B FÖRENINGSS- BREV

STIFTELSEN

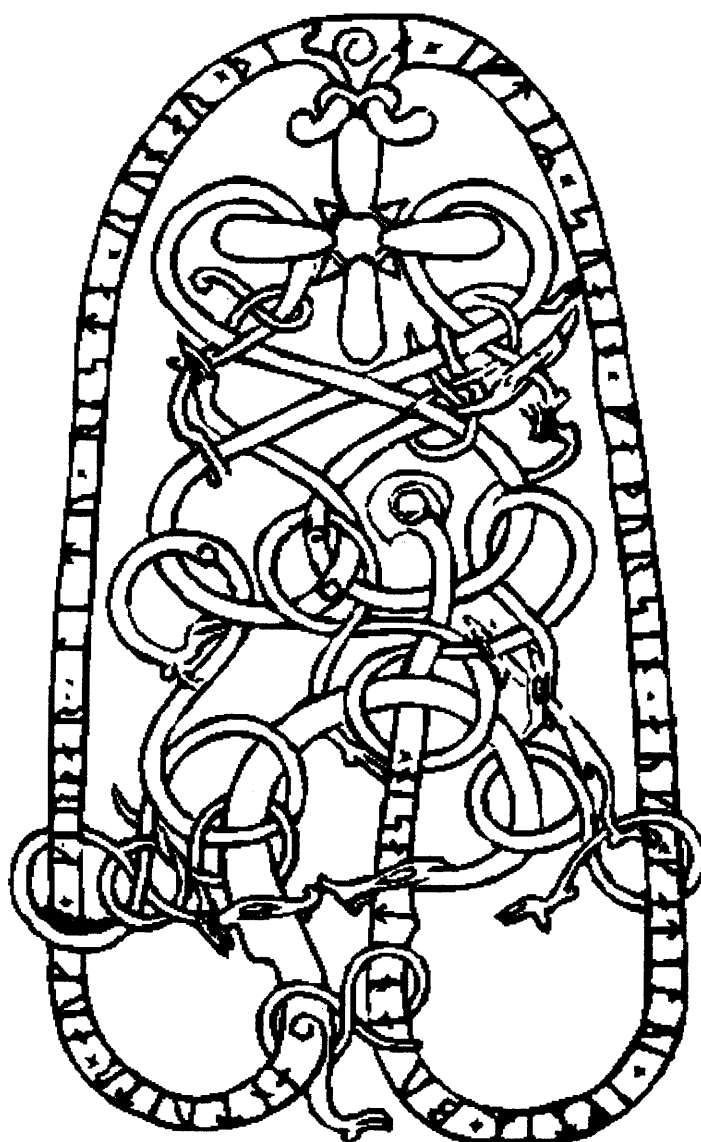

FOTEVIKENS
MARITIMA
CENTRUM

MARINERAT

SVEG

Stiftelsen
FOTEVIKENS MARITIMA CENTRUM

Box 82, 236 22 Höllviken
Tel: 040-456840 Fax: 040-455507
info@foteviken.se
www.foteviken.se

Ansvarig utgivare:
Sven Rosborn

ISSN 0401-2685